

JAARVERSLAG 2021

Vereniging

In 2021 bestond het bestuur uit (in alfabetische volgorde):

Marije Binsbergen (adspirant bestuurslid)
Adriaan Dijkse (natuurhistorisch secretaris)
Lieuwe Dijkse (secretaris) Rina Rood (penningmeester)
Henry Soyer (algemeenbestuurslid)
Marcel Wijnalda (p.r.-zaken)

Taken werden onderling verdeeld. Aan het begin van het verenigingsjaar had de VWG 342 leden, aan het eind 330. Naast opzeggingen meldden zich ook een aantal nieuwe leden aan. De redenen van opzeggen waren overlijden, ouderdom, vertrek naar de overkant en beëindigen wegens wanbetaling. Op de lijst staan verder 28 zustervogelwerkgroepen en instanties zoals bibliotheken en terreinbeheerders.

Op 29 oktober werd de uitgestelde ALV gehouden, waarin de jaarstukken van 2020 werden gepresenteerd. Na de pauze liet Klaas de Jong ons genieten van de vogels van Suriname.

Lieuwe Dijkse

Excursies/lezingen

Vanwege de corona-perikelen aan het begin van het jaar, kon alleen de oudjaarsexcurie naar de Slufter, geleid door Marcel Wijnalda, doorgaan

Lieuwe Dijkse

De Skor

De redactie bestond uit (in alfabetische volgorde):

Lieuwe Dijkse,
Keympe van der Gronden
Rita en Peter de Man
Cor Smit

De opmaak en het drukklaar maken werd weer uitbesteed aan Anet van de Elzen.

De door Langeveld & de Rooy gedrukte Skorren werden door Otto Werkman gedistribueerd aan een 15 bezorgers, zodat alle leden met een adres op Texel hem in de bus kregen. In nieuwsbrief Koekoek werd de link naar de downloadpagina op de website gepubliceerd, zodat alle leden het blad ook in digitale vorm kunnen lezen of bewaren. "Overkanters" konden De Skor ook weer gedrukt krijgen bij betaling van de portokosten.

Er werden weer 4 nummers uitgebracht met een totaal van 172 pagina's. Als we de advertentiepagina's er af halen blijven er 156 over, met teksten en afbeeldingen gemaakt door 13 auteurs, waarvan er vier in alle vier nummers publiceerden. Veel auteurs leveren zelf fotomateriaal aan. Speciale vermelding verdienen de fotografen Hans Jansen en René Pop die gratis foto's ter beschikking stelden.

De Skor werd gesponsord door Administratiekantoor Rood. De adverteerders waren (in alfabetische volgorde):

35 graden noord
Birding Texel
Calidris vogelsafari's
Langeveld & de Rooy Teso
Vakantiehuisjes Elzenhout
Vakantiepark De Krim Vogelinformatiecentrum

Lieuwe Dijkse

"Vogels op Texel, Jaaroverzicht 2020"

In 2021 werd voor de 24e maal het jaarverslag 'Vogels op Texel' (eerder Ornithologisch Jaarverslag Texel) door ons uitgebracht. Dat betrof uiteraard het overzicht over het voorkomen van de vogels op Texel in 2020. De redactie en samenstelling was deze maal in handen van Ruud van Beusekom en Bernard Spaans. Het bestuur is de redacteurs zeer erkentelijk voor hun inzet. Dat geldt uiteraard ook voor de meer dan 20(!) medewerkers die soortteksten schreven, gegevens aanleverden, foto's beschikbaar stelden, grafieken en kaartjes tekenden, corrigeerden en distribueerden.

In het verslag worden alle in 2020 waargenomen vogelsoorten vermeld. Per soort worden de eerste en laatste waarneming, de aantallen doortrekkers en broedvogels genoemd en verdere bijzonderheden of wetenswaardigheden beschreven. Als basis van de teksten dienden 11 eilanddekkende tellingen van water- en wadvogels, talloze broedvogelinventarisaties en de gegevens vermeld via <https://texel.waarneming.nl>.

Het boekje is inmiddels uitgegroeid tot een uitgave van 112 pagina's (in 2019 88) met 66 (in 2019 44) fraaie kleurenfoto's en diverse tabellen en enkele kaartjes en grafieken. Naast de gegevens per soort bevat het boekje een uitgebreid overzicht van de weersomstandigheden per maand.

In 2020 was op www.Txel.Waarneming.nl sprake van 174.736 vogelwaarnemingen ingebracht tegen 193.153 in 2019. Dit afnemend aantal was waarschijnlijk een gevolg van de coronamaatregelen waardoor er juist in het voorjaar minder vogelaars op het eiland waren.

In totaal werden in 2020 289 soorten vogels op het eiland gezien. Toch 8 meer dan in het voorafgaande jaar. Er doken 2 voor het eiland nieuwe soorten op: de Groene Fitis en de Zwartkopzanger. Het totale aantal ooit op Texel waargenomen vogels komt hiermee op 397!

Het boekje was te koop bij de Texelse boekhandels, Ecomare, VVV Texel en het Vogelinformatiecentrum en is nu nog voor € 11,50 - bij de Vogelwerkgroep verkrijgbaar.

Totaal werden 750 exemplaren gedrukt waarvan het grootste deel naar onze leden ging die het gratis als extra exemplaar van de Skor kregen. Voorts werd een 20-tal ex verzonden naar verenigingen en organisaties op het eiland, waarbij de Gemeente Texel en ALV De Lieuw en naar natuurverenigingen en tijdschriften met het verzoek in hun publicaties aandacht aan onze uitgave te besteden.

Adriaan Dijkse

Broedvogelinventarisaties 2021

Zeven 'vaste' tellers hebben dit jaar zoals al jaren gebruikelijk de bezette nesten van de Huiswaluw op Texel geteld. In totaal kwamen ze op precies 300. Dat betekende vergeleken met het jaar daarvoor een afname van 29%. In de Skor is hierover al verslag gedaan.

Daarnaast werden 21 gebieden en of gebiedjes van Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten door 10 leden van de Vogelwerkgroep geïnventariseerd op broedvogels. Hierbij een aantal heel kleine zoals de Molenkolk, Ceres en een zestal bosjes op de Hoge Berg. Grotere gebieden die al vele jaren door leden van de Vogelwerkgroep geïnventariseerd worden zijn: ten minste 350 van de 500 ha van de Dennen, de Korverskooi met aangrenzend duingebied, het Waalenburgerdijkje, De Petten en het Stoar en het hele duingebied vanaf Jan Ayeslag tot aan Camping Kogerstrand.

Verder werd deels door leden, deels door andere vogelaars, het totale aantal broedgevallen van Torenvalk, Kerkuil Gierzwaluw en Nachtzwaluw geteld.

Om tot zo goed mogelijke totalen van het aantal broedgevallen van enkele interessante soorten (zoals Kluut, Bontbekplevier en Havik) te komen werden alle data op Waarneming.nl nagezocht. Het is teleurstellend te ervaren dat waarnemers op deze site dikwijls niet alle rubrieken met betrekking tot gedrag of eventuele broedindicaties invullen, maar alleen de soort, zodat er geen conclusies aan verbonden kunnen worden voor wat betreft territorium of broedgeval. Ook vermelden vogelaars, zelfs leden, dergelijke waarnemingen soms helemaal niet (of bij ons of op Waarneming.nl).

Adriaan Dijkse

Bescherming en contacten

In het vorige verslag vermelden we al dat onderzoekers en het bedrijfsleven graag nog in het natuurgebied Polder Wassenaar verder gingen experimenteren, ondanks dat het kokkelonderzoek (in de landschapsontsierende bakken) toen volgens afspraak zou stoppen. Wij hebben toen in eerste instantie gesteld dat afspraak, afspraak is en het gebiedje nu weer als natuurgebied moet worden ingericht. Er is uiteindelijk anders beslist: men gaat wel door met het onderzoek en na afloop wordt het hele poldertje ingericht als overgangsgebied van zout naar zoet. Er wordt (ook tbv onderzoek) namelijk een ruime doorlaat voor zeewater onder de weg en het dijkje aangelegd. Over het inrichtingsplan mochten we meepraten.

Met Staatsbosbeheer werd overlegd over de functiewijziging van de Korverskooi, waardoor het met de rust in de kooi grote deel van het jaar gedaan is door werkzaamheden van vrijwilligers en het houden van een aantal excursies. Hierover was met ons vooraf geen overleg geweest of zelfs maar een aankondiging gedaan, wat ernstige wrovel opwekte met de ringers en de vaste inventariseerder van de broedvogels in het gebied. De discussie over wat wel en niet zou kunnen is nog niet afgelopen.

Vertegenwoordigers van de VWG vergaderden dit jaar ten minste vier maal in de werkgroep Beheer, Onderzoek en Recreatie (BOR) van het Nationaal Park Duinen van Texel (Marc Plomp) en vijf maal in het bestuur van de Stichting Nationaal Park Duinen van Texel (Adriaan Dijkse). Ook Lieuwe Dijkse, maakte deel uit van de werkgroep BOR, maar als

vertegenwoordiger van een andere organisatie en Cor Smit op persoonlijke titel als verantwoordelijke voor het Onderzoek (een van de doelen van het park).

Zij allen proberen daar de belangen van de vogels te behartigen.

Voorts is de Vogelwerkgroep lid van de Gezamenlijke Noord-Hollandse Vogelwerkgroepen (Lieuwe Dijkse en Marcel Wijnalda maken ook deel uit van het bestuur). Een enkele maal hebben we contact met hen over beschermingstaken. Hoewel de volgende activiteiten strikt genomen geen VWG activiteiten zijn, woont Cor Smit de bijeenkomsten van de 'Werkgemeenschap komberging Marsdiep - Eierlandse Gat' bij en maken Klaas de Jong en Lieuwe Dijkse een maandelijks vogelprogramma op Radio Texel.

Uiteraard hebben wij ook vast contact met het Vogelinformatiecentrum en zit een vertegenwoordiger van ons in het bestuur van de Stichting Vogeliland Texel. In 2021 was die positie helaas vacant.

Adriaan Dijkse

Ringgroep Korverskooi 2021

De activiteiten van de ringgroep Korverskooi omvatten ook dit jaar weer het inventariseren van het gebied op broedvogels, het gebruiksklaarmaken van het gebied, het plaatsen en opruimen van de netten, het invoeren van ringgegevens in bestanden enz. enz.

Tussen 14 april en 1 augustus werd t.b.v. het CES-project voor het 28e jaar gevangen. Zoals ook alle jaren ervoor lukte het om de verplichte 12 vangdagen te voltooien. Dit jaar ving we 196 nieuwe vogels, veel minder dan we gemiddeld per CES-jaar vangen. Het aantal van 173 teruggevangen vogels was wat minder dan we in andere jaren. We konden het project ondanks corona voltooien met de hulp van 3 ringvergunninghouders en daarbij maximaal 2 assistenten. Een verslag van het CES-project komt hopelijk zo snel mogelijk nog dit jaar.

In de periode van 2 augustus tot 25 november werd er tijdens de najaarstrek gevangen door 4 ringvergunninghouders en een tiental assistenten. Doordat het weer in het najaar vaak goed was, konden we weer heel wat dagen vangen. Samen met het CES-project hebben we het afgelopen jaar 92 dagen (410 uren) gevangen, bijna relatief net zoveel dan in het jaar ervoor. Toen waren we met 1 ringer meer gedurende 99 dagen in actie (437 uren). Er werden slechts 2.481 vogels van een ring voorzien (waarde ringen €494,-). Aanzienlijk minder dan wat we gemiddeld per jaar vangen. Het aantal terugvangsten (600 stuks) was ook veel lager dan de 701 van vorig jaar. De oorzaak van deze achteruitgang moet nog aan de hand van de vangresultaten bestudeerd worden, zodat we misschien in één van de volgende Skorren er iets over kunnen zeggen. Wel is gebleken, dat de werkzaamheden in- en de activiteiten rond het Kooibos vooral in het najaar negatief hebben meegespeeld.

De vangwerk werd dit jaar uitgevoerd door verschillende leden van de Vogelwerkgroep, waarvan 4 leden met een zangvogel ringvergunning, Anja Cervenci, Kees Oosterbeek, Cor Smit en Mart Zijm. Over belangstelling ten aanzien van hulp bij het ringen hadden we meestal niet te klagen, op de vaste leden en soms ook gastringers konden we een beroep doen om te helpen.

Hans Witte verzorgde ook dit jaar weer het doorgeven van alle vangsten en verdere gegevens op Trektellen.org.

In de Skor werd het afgelopen jaar drie keer een verslag of onderzoeksresultaat over de Korverskooi gepresenteerd door Mart Zijm.

Mart Zijm

Verslag SOVON-watervogeltellingen 2021

Er werden in 2021 vier tellingen uitgevoerd, te weten op 30 januari, 15 mei, 11 september en 20 november.

We telden in 2021 ook nog goeddeels met de vaste telploeg die ooit door Cor is opgeleid en samengesteld en het is goed om te zien dat er nog steeds veel enthousiasme is bij tellers van het eerste uur. Daarnaast lukt het ook om weer nieuwe (reserve-)tellers te ronselen. Er is inmiddels een aardig ploegje mensen dat ik achter de hand heb, waaronder een aantal zeer jonge frisse kerels. En er is altijd behoefte aan extra tellers, al is het om maar een keer mee te gaan. Mocht je jezelf geschikt achten en lijkt het je leuk om een keer mee te tellen of ken je iemand voor wie dit opgaat, meld het dan alsjeblieft bij mij via Vincent.Stork@gmail.com of 06-41434989.

De resultaten van de tellingen:

Ik noem graag de tellers die de tellingen van 2021 mogelijk hebben gemaakt om hierbij mij dank en die van de vogelwerkgroep uit te spreken. In chronologische volgorde hebben meegeteld:

Pieter Duin en André van der Vliet, Anja Cervenci, Dick Schermer, Cor Smit, Ruud van Beusekom, Bernard Spaans en Jenny Cremer, Bert Brinkman, Henri Soyer en Wilma Fontein, Marije Binsbergen en Jarne Kompier, Lieuwe Dijkse, Gerard Nieuwland, Hans Witte en Jaap van der Meer, Kees Kuip, Bruno Ens, Jan-Willem Bakker, Rob Hammer en Margriet Timmer, Vincent Stork, Adriaan Dijkse, Mart Zijm, Nanning Kikkert, Floris Mulder, Roeland Bom, Laurens van Kooten en Allert Bijleveld, Jan van Dijk en Ellen Wisman, Joey Braat, Tim & Corina Schipper en Koen Stork, Jaap en Maya Holwerda, Job ten Horn, Wietze Janse, Thomas Avila Lutke Schipholt, Tim Oortwijn, Jarco Havermans, Susanne Kühn en Evy Grobbens.

Een lijst van 45 tellers waar we erg blij mee zijn en hopen nog vele jaren de watervogeltellingen te kunnen blijven doen.

In totaal werden 405.878 vogels geteld:

- 30 januari: 120.777 vogels
- 15 mei: 68.857 vogels
- 11 september: 99.210 vogels

- 20 november: 117.034 vogels

We noteerden tijdens de tellingen de volgende topdrie-samenstellingen:

30 januari: 1. Smient 16.706 ex; 2. Grauwe Gans 13.980 ex; 3. Kolgans 11.546 ex

15 mei: 1. Rosse Grutto 13.393 ex; 2. Grauwe Gans 6.555 ex; 3. Bonte Strandloper 6.438 ex

11 september: 1. Zilvermeeuw 16.817 ex; 2. Kokmeeuw 4.045 ex; 3. Stormmeeuw 12.982 ex

20 november: 1. Smient 18.249 ex; 2. Grauwe Gans 15.928 ex; 3. Stormmeeuw 9.052 ex

Bijzondere soorten werden ook in de meeste maanden wel opgetekend, wat te denken van:

- de inmiddels beroemde Zwarte Zeekoet van Oudeschild in januari en mei
- verder in mei o.a. 3 Steltkluten en 14 Morinelplevieren
- een Bonapartes Strandloper in september
- de Zwarte Ibis van de Petten in november

Daarnaast een keur van fraaie schaarse doortrekkers en wintergastern.

Vriendelijke groet,

Vincent Stork (Vincent.Stork@gmail.com / 06-41434989)

Ganzen- en zwanentellingen 2021

Er werd zes keer geteld: op 14 februari, 14 maart, 18 april, 30 april, 10 oktober en 12 december. Er werd altijd op zondagen geteld en rond hoogwater. Tijdens de telling op 30 april werden alleen de Brand- en Rotganzen geteld. Deze telling werd uitgevoerd door slechts 3 tellers vanwege het beperkte voorkomen van deze soorten op Texel in april en mei. Aan de overige tellingen deden 9 tot 12 tellers mee. De resultaten van deze tellingen geven, samen met de wad- en watervogeltellingen, tegenwoordig georganiseerd door Vincent Stork, een mooi beeld van het aantalsverloop van de ganzen en zwanen op Texel gedurende het winterhalfjaar. De resultaten werden o.a. gepubliceerd in de VWG-uitgave "Vogels op Texel, jaaroverzicht 2021" en werden ingevoerd in de landelijke Sovon-database met watervogeltellingen. De volgende 16 personen hebben in 2020 aan deze tellingen meegedaan: Marje Binsbergen, Adriaan Dijkse, Lieuwe Dijkse, Anja Cervenci, Jenny Cremer, Bruno Ens, Rob Hammer, Klaas de Jong, Jarne Kompier, Laurens van Kooten, Kees Kuip, Bob Loos, Mardik Leopold, Dick Schermer, Cor Smit en Bernard Spaans. Met uitzondering van de Brand- en Rotganzentelling was het meestal lastig voldoende tellers op de been te krijgen. De groep van potentiële tellers bestaat momenteel uit 18 personen waarvan altijd een deel aanwezig is op het eiland of niet kan tellen vanwege andere verplichtingen. Vergroten van de tellers-groep zou daarom wenselijk zijn! Zou je wel met deze tellingen mee willen doen: geef je op bij de coördinator:

Bernard Spaans.

Nestkastcontroles 2021

Wegens wisseling van de wacht bij de coördinator: Geert Aarts volgt Jaap van der Meer (die inmiddels van Texel is vertrokken) op, waren de gegevens van 2021 (nog) niet beschikbaar.

Onderhoudsgroep

De groep heeft nu 8 leden. Groot succes was het opnieuw vullen van de gaten in de Oeverzwaluwwand in Minkewaal. Van de 68 gaten werden er 59 bezet. En voor 2e broedsels (half augustus) nog eens 31. Volgend jaar wordt deze actie herhaald met meer leemhoudend zand van de Hoge Berg.

Ook heeft de groep 100 pvc-ringen, ter beschikking gesteld door het Hoogheemraadschap, in de ursusgaas heining langs de dijk tussen Utopia en De Cocksdorp aangebracht, om doorgang mogelijk te maken aan Eiders die in de polder broeden en met hun kuikens naar het wad willen. Voor de ringen werden stoeptegels gelegd, zodat om ze vrij van begroeiing te houden. Aan de verschillende vogelkijkposten, paal 28 (de Tuintjes), Waterral (Horsmeertjes) en Wilster (Dijkmanshuizen) is het nodige onderhoudswerk gedaan, dat komend jaar wordt voortgezet. Vooral bij de Wilster is groot onderhoud noodzakelijk. Natuurmonumenten heeft toegezegd het riet voor die hut periodiek te maaien zodat het uitzicht gewaarborgd blijft. Het opruimen van maaisel bij de Tuintjes, waar SBB ons voor vroeg, liep niet zoals het hoort. Zo'n verzoek één dag van tevoren indienen is natuurlijk niet werkbaar voor ons. Hopelijk gaat dat beter in komende jaren.

Henry Soyer